

Blue and White - Search for Techeles Part 1

This shiur is kindly sponsored by:
Ed Klar in honor of his mother's 12th
yahrzeit on Monday the 24th. Sora
Feyga bas Moshe ע"ה

And by Dr Shalom and Lori Huberfeld
L'iluy Nishmas:

Moshe Aharon ben Yaakov Yitzchak hyd

Breindel bas Yaakov Yosef Hachohen hyd

Avraham Yehoshua ben Moshe Aharon hyd

Mordechai Yeshaya ben Moshe Aharon hyd

Shmuel Dovid ben Moshe Aharon hyd

The Established date is the of the liquidation of the town of Shemershitz, Poland

The Mitzvah

1. Bamidbar 15:38

דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל-כַּנְפֵי בְגֵדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתַנּוּ עַל-צִיצִית הַכָּנָף פֶּתִיל תְּכֵלֶת:
Speak to the Israelite people and instruct them to make for themselves fringes on the
corners of their garments throughout the ages; let them attach a cord of blue to the
fringe at each corner.

Meaning of the Mitzvah

2. Sefer Chinuch, Mitzvah 386

ועוד אומר לי לבי, שיש בו רמז וזכרון, שגופו של אדם ונפשו הכל להשם ברוך הוא, כי הלבן רמז לגוף שהוא
מן הארץ שנבראת מן השלג שהוא לבן, כדאשכחן בפרקי רבי אליעזר (פ"ג) הארץ מהיכן נבראת? משלג
שתחת כסא הכבוד, וחוטין רמז אל הגוף, כענין אמרם כי תחילת בריאת הגוף הוא כעין חוטין, וכמו שאמרו
זכרונם לברכה פרק המפלת (נדה כה, ב) אמר רב עמרם תנא שני ירכותיו כשני חוטין של זהורית, שני
זרועותיו כשני חוטין של זהורית, והתכלת אשר עינו כעין הרקיע ירמז לנפש שהיא מן העליונים, ולזה רמזו
באמרם (מנחות מז ב) מה נשתנה תכלת מכל מיני צבעונין? מפני שהתכלת דומה לים, והים דומה לרקיע,
והרקיע דומה לכסא הכבוד, שנאמר (שמות כד י) ויראו את אלהי ישראל וגו' ואומר (יחזקאל א כו) כמראה
אבן ספיר דמות כסא. ותחת כסא הכבוד מקום שנפשות הצדיקים גנוזות שם, ומפני כן אמרו (מנחות לט א)
שכורכין חוט התכלת על הלבן, שהנפש היא העליונה והגוף תחתון.

3. Reflections of the Rav II, "The symbolism of Blue and White"

Symbolism of Blue and White

Symbolically, the color white denotes clarity, distinctness, rationality, that which is self-evident. The prophet, referring to the power of *teshuvah* and God's forgiveness, speaks of white as synonymous with purity: "Though your sins be as scarlet, they shall be white as snow; though they be red as crimson, they shall become like fleece" (Isa. 1:18).²⁰ In modern Hebrew, the expression *hadevorim melubanim* (lit., the subject is white) means "the subject is crystal clear." In Talmudic usage, the Aramaic for "white" is *havar* or *meḥavar*, which means "is

clear" or "it is proven."²¹

In the verse in Deuteronomy 22:17, referring to charges directed against a bride, the text says: "And they shall spread out the sheet before the elders of the town." Rashi explains: "This is a figurative expression. [It means that] they must make the matter 'as white' as a sheet' [*meḥavrin hadevarim kesimlah*]." This is achieved by both parties bringing witnesses to clarify the facts of the case (Ket. 46a).²² White, therefore, connotes clarity and certitude of judgment.

Tekhelet, in contrast, is the "likeness of the seas and the heavens,"²³ and focuses our thoughts on the grand mysteries of human experience which elude our precise understanding. The seas and heavens are boundless and beyond human reach. They encompass the abstract and the transcendent, ultimate values and ends, man's metaphysical quest and his efforts to rise above the self-evident and the temporal. It is this area which remains a perennial enigma, resisting rationalization and quantification. It is the realm of philosophy and religion which postulates truisms even as the great mystery persists and precise decipherment proves elusive. While the color white bespeaks the clearly perceptible, *tekhelet* refers to a realm which is only vaguely grasped.

History

4. Talmud Bavli, Menachos 43a

מר ממשכי אייתי תכלתא בשני רב אחאי בדקוה בדרב יצחק בריה דרב יהודה ואיפרד חזותיה בדרב אדא ואישתנאי למעליותא

The Gemara relates that **Mar**, a Sage from Mashkhei, brought sky-blue wool in the years when **Rav Aḥai** was a preeminent Sage. They tested it in the manner described by **Rav Yitzḥak, son of Rav Yehuda**, and its color faded. They then tested it in the manner described by **Rav Adda** and the color changed for the better.

5. Tanchuma, Buber, Shlach 29:1

[ועשו להם]. תעשה ולא מן העשוי, שלא יוציא נימין מן הטלית ויעשה מהן, אלא מצוה להביא לבן ותכלת ויעשה, אימתי כשהיה תכלת, ועכשיו אין לנו אלא לבן, שהתכלת נגנז.

What Happens if it Is not here?

6. Mishna, Menachos 38a

התכלת *אינה מעכבת את הלבן והלבן
אינו מעכב את התכלת *^א תפלה
של יד אינה מעכבת את של ראש ושל ראש
אינה מעכבת את של יד: גמ' לימא מתני'
דלא כרבי דתניא *^ב וראיתם אותו מלמד
שמעבין זה את זה דברי רבי וחכ"א אין
מעבין מ"ט דרבי דכתיב *^ג הכנף *^ד מין כנף
וכתיב *^ה פתיל תכלת ואמר רחמנא וראיתם
אותו עד דאיכא תרווייהו בחד ורבנן וראיתם
אותו כל חד לחודיה משמע לימא דלא כרבי

7. Mishna Torah, Hilchos Tzitzis 1:4-5

והתכלת אינו מעכב את הלבן והלבן אינו מעכב את התכלת. פיצד. הרי שאין לו תכלת עושה לכן לבדו. וכן אם עשה לכן ויתכלת ונפסק הלבן ונתמעט עד הכנף ונשאר התכלת לבדו פשר:

The absence of the blue thread does not bar the use of the white fringe. Nor does the absence of the white fringe prevent the use of the blue thread. How so? If a person has no blue thread, he puts in the white fringe alone. So too, if the white fringe and the blue thread have been attached and the white fringe has been severed and diminished up to the corner of the garment and only the blue thread was left, it is fit for use.

אף על פי שאין אחד מהן מעכב את חברו אינן שתי מצות אלא מצות עשה אחת. אמרו חכמים הראשונים (במדבר טו לט) "והיה לכם לציצית" קלמך ששניהם מצוה אחת. וארבע ציציות מעכבות זו את זו שארבעתן מצוה אחת. והלובש טלית שיש בה לבן או תכלת או שניהם כאחד הרי קים מצות עשה אחת:

Though the non-fulfillment of either ordinance does not bar the observance of the other ordinance, they are not two precepts but one precept. The ancient sages said, "The text 'and it shall be unto you for a fringe' ", teaches that both ordinances form one precept. The four fringes on the garment are, all of them, indispensable, for the attachment of all the four constitute one precept. Whoever puts on a garment with white fringes or a blue thread or with both together has fulfilled one affirmative precept.

8. Tosfos, Menachos 38a

מתני' התכלת אינה מעכבת את הלבן. מצוה לתת ב' חוטין תכלת וב' חוטין לבן בציצית ומשמע לכאורה דאין זה מעכב את זה שאם הטיל שני חוטין מן האחד יצא כי הנך דקתני תפלה של יד אינה מעכבת את של ראש כו' אבל בקונטרס פירש אי עבד ארבעתן תכלת או ארבעתן לבן יצא וכן אנו נוהגין ובגמרא מוכיח כן והלא כל המטיל תכלת בסדינו בירושלים אינו אלא מן המתמיהין ומפרש דאסוריה גזירה משום קלא אילן ופריך לא יהא אלא לבן משמע דאי הוי לבן אין כאן איסורא אע"ג דבלא הני דקלא אילן איכא שני חוטי לבן ומיהו יש לדחות דאע"ג דבשני חוטי לבן איכא מצוה כי רמי טפי ליכא איסור כלאים דאין זה מוסיף על המצוה

9. Mishna Torah, Hilchos Tzitzis 1:2

ולוקחין חוט צמר שנצבע כעין הקרקיע וכורכין אותו על הקנף וחות זה הוא הנקרא תכלת. ואין למננן הפריכות שפורר חוט זה שיעור מן התורה

A thread of wool, dyed the color of the sky, is taken and wound round the fringe. This thread is called *Techeleth*, the blue (thread). The number of times this thread should be wound is not specified in the Torah.

When was it searched out again?

Attempt 1: Radziner Rebbe

מאמר

שפוני שבוני חור

והוא נירור הלכה במציאות הדלון אף בזמנינו אם נוכל להשיג ולצבוע בו תכלת לקיים מצות ציצית בשלמות. למען נלמד לראות את ה' על ידי ראייה המביאה לידי זכירה שעיקרה בראיית התכלת כדאיחא במסכת מנחות (מנ.), ונתבאר בו מקום מציאותו וסימניו שיצאו לנו מדברי חז"ל והנאמרים והאמורים וגדולי הפוסקים הראשונים

ו"ה:

אשר העליתי והכינוני בעמי הצעיר והחל באלמי ישראל
נרשן תנך באמרי חרב תגאון הקדוש מותר יעקב וללה מאיכבא *

וְדַגָּה אַחֲרֵי אֲשֶׁר עֲזַרְטָהּ הַשֵּׁ"ת לְבַרֵּךְ הַסִּימָנִים שֶׁעַל יָדָם יוֹכֵר הַחֲלוּזִין וּדְבַרְתִּי עִם הָרַבָּה חֲכָמֵי הַתּוֹרָה וּגְדוּלֵי יִשְׂרָאֵל וְהַסִּכִּימוּ לְדַבְּרִי , מֵאִזֶּה עַל כָּל מִי שֶׁיֵּשׁ בָּכֶם לַחֲפֹשׁ אַחֲרָיו לְזִכּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל בַּמַּעֲוָה זֹאת הַנִּשְׁכַּחַת מִיִּשְׂרָאֵל זֶה כְּמָה מֵאוֹת שָׁנִים . וְכָל מִי שִׁיזְכֶּה בְּזֶה יִתְבָּרֵךְ מִה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל . וְגַם אֲנִי בַעֲנִי הַחֲלוּזִי בְּזֶה וְשִׁלַּחְתִּי לַגְּלִילוֹת יָם הַתִּיכוֹן וְהוֹבֵא לִי הַבְּרִיָּה וְהִיא מִמִּינֵים הַנִּהְרָאִים דְּנִי הָדִין וּבִלְשׁוֹן אֲשַׁכְנֶה (דִּינָם פִּישׁ) שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם כַּתְּשֵׁה עֶשֶׂר מִינִים , וְנִרְאֶה לִי שֶׁבְּמִין אֶחָד מֵהֶם נִמְלְאוּ כָּל הַסִּימָנִים הַגִּ"ל שֶׁנִּתְבָּאֲרוּ מִדְּבַרֵי חו"ל , וְגַם דְּמוּ הַשְּׁחֹר כְּדִין הוּא תַּחַת יָדֵי , אֲכָן אֵין בָּכָה כָּל הָאוֹמִיִּים בַּמִּלְחָמָה הַהִפְרָדָּה (בִּיטִיקֶעֶר) לַהֲפָרִידוֹ . וְאִם יַעֲזֹרֵנִי ה' לֵבָא לַגְּלִילוֹת יָם הַתִּיכוֹן וְאֲשִׁיגֶהוּ בַּעֲדוּתוֹ מִי אִי"ה אֲנִסָּה וְאֲשַׁתְּדַּל בַּעֲזָהשׁ"י לְהוֹלִיֵּא מִמֶּנּוּ אֶת נֶבֶע הַתַּכְלָת . וְאֲחַפְּלָל לַהֲשִׁי"ת כְּאֲשֶׁר זָכֵנִי ה' לְזִכּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל בְּדַבְּרֵי תּוֹרָה שְׂדוּרָה מִעַם הַסְּרִידִים הַעוֹסְקִים בְּסֹדֶר טְהָרוֹת , וּבַעֲזָהשׁ"י בְּזִכּוֹת אֲבוֹתֵי סֹדֶרְתִּי סֹדֶר הַזֶּה כּוֹלוֹ , וּבַעֲזָהשׁ"י הוֹלֵאֲתִי לְאוֹר מַסַּכַּת כִּלִּים אֲשֶׁר הִחֲזִיקוּ בִּידֵי גְדוּלֵי גְאוּנֵי יִשְׂרָאֵל וְחֲכָמֵי הַתּוֹרָה , כֵּן אֲבַקֵּשׁ וְאֲחַפְּלָל אֵל ה' שֶׁיַּעֲזֹרֵנִי לְגַמּוֹר כָּל הַסֹּדֶר לְהוֹלִיֵּאוֹ לְאוֹר עוֹלָם , וְאֲגוֹרָה בְּאֶהְלוֹ עוֹלָמִים , וְגַם בַּמַּעֲוָה זֹאת שֶׁאֵין לָהּ דוֹרְשִׁין יַעֲזֹרֵנִי ה' לְזִכּוֹת אֶת הָרַבִּים וַיַּעֲמוּד לִי וּלְזֹרְעֵי וּלְזֹרַע זֹרְעֵי שְׁלֹא יִמוּשׁוּ דְּבַרֵי תּוֹרָה מִפִּי וּמִפִּי זֹרְעֵי וּמִפִּי זֹרַע זֹרְעֵי אָמַר ה' מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם . הַשְּׁלַמְתִּי זֶה הַמֵּאֲמָר הַנִּכְבָּד י"א מִרְחֶשׁוֹן ג' וִירָא תִרְמָ"ז פֶּה רִא דְּזִין .

בַּה"ל כ ו א ע"י

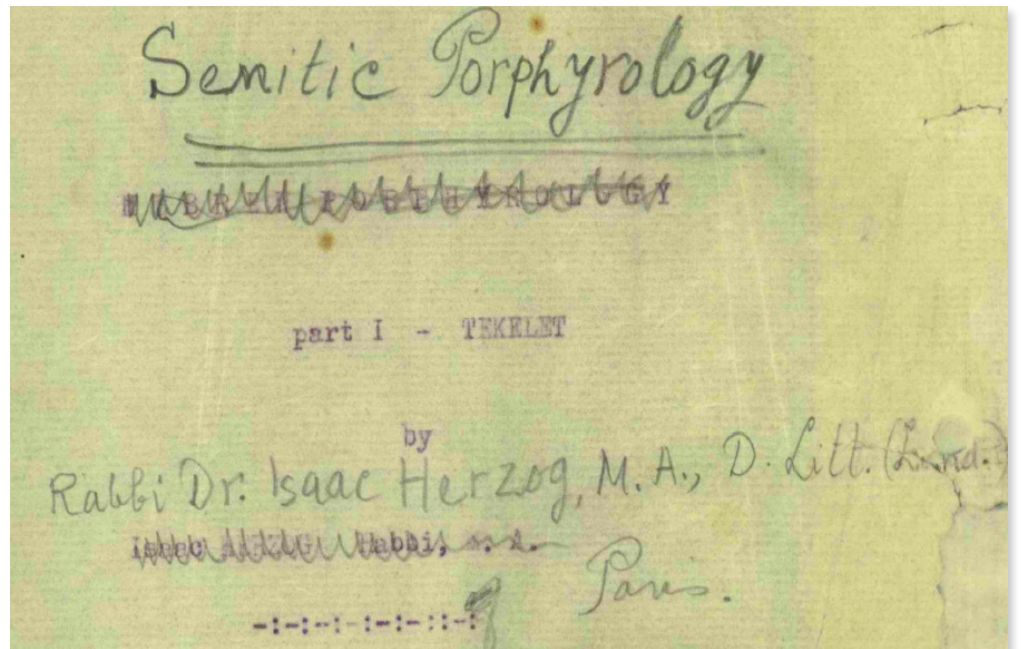

Attempt 2: Rabbi Hertzog

Rabbi Isaac Halevi Herzog was born in Poland in 1888, and moved to England with his family when he was nine. His father became the rabbi in Leeds and personally undertook his son's intensive religious education rather than sending him to school. Before turning twenty, he received official rabbinical ordination from three leading Talmudic scholars, including the rabbi of Slonim. Rabbi Herzog's education did not cease with his mastery of Talmudic knowledge. He studied at the Sorbonne in Paris and earned a degree in Oriental languages. He earned degrees in classics and mathematics at the University of London, where in July of 1914, at the age of twenty-five, he also received the title Doctor of Letters. Investigating what he called porphyrology, he wrote his thesis on the topic of Tekhelet. Rabbi Herzog took up the position of rabbi in Belfast in 1916, eventually

becoming chief rabbi of Ireland, a position he held until 1937. When Rabbi Abraham Kook, the revered chief rabbi of the British Mandate for Palestine, died in 1935, Rabbi Herzog was elected to become his successor, and held the position from 1937 until 1948, when the UN partitioned the British Mandate and created Israel. He then served as the chief rabbi of the State of Israel until his death in 1959. Statesman, rabbinic sage, ardent defender of the rights of the underprivileged, Rabbi Herzog was all of these.

The Radzin tekelet thus stands self-condemned, or the results of chemistry are to be questioned.

I should hesitate very much before condemning of fraud a man of the stamp of the late G.E. Leiner.

It would seem that the late Hasidic Chief was victimised by some fraudulent Italian chemist. On arriving in Italy Leiner, as he states himself, worked hard with a view to discovering a process for the extraction of the tekelet dye from the Sepia off.

Attracted by Leiner's offers of high remuneration, some clever but swindling specialist in tinctorial chemistry contrived, it would appear, to concoct Prussian dye with Sepia secretion, in such a manner as to conceal the presence of the dye.

It is the same source, I should think, which has been supplying the Radzin dye-house with the necessary quantities of Sepia ink-bags filled with a solidified black secretion which though purporting to be compound in which the ink-like secretion of Sepia only serves to cheat the eye. It would appear that the defrauder also managed to become the sole contractor to the tekelet factory at Radzin.

Investigations carried out in Italy might perhaps clear up the mystery, as it is not improbable that Leiner previously to his falling into the swindler's net had made an announcement in the Italian press offering a huge sum for the discovery of a process whereby a blue of a certain nuance might be extracted from the secretion of Sepia officinalis.

